

Posudek diplomové práce

JUDr. Milan Tomeš

Studentka paní Krystýna Bartoňová, dále jen studentka, si zvolila jako téma své diplomové práce „Svoboda vyznání“. Práci jsem hodnotil po stránce materiální a formální.

Vyhodnocení formální stránky práce zahrnuje zkoumání, zda práce vyhovuje rozsahem, způsobem nakládání s citacemi, bohatostí zpracovaných pramenů a zpracováním technické stránky. Práce má 75 stran vlastního textu. Tím se řadí mezi práce, které naplňují nadstandardně dolní hranici stanovenou pro minimální rozsah textu.

Práce z hlediska počtu znaků na řádek i počtu řádek na stránce se jeví uspokojivě zvládnutou. Text je přehledně členěn. Obsahuje vlastní text, závěr, cizojazyčné resumé, seznam literatury i další předepsané náležitosti.

Práce s citacemi je přijatelná z části. V zásadě se neoznačují veškeré přejaté myšlenky. Studentka proto nechává prostor pro pochyby o rozsahu přejatého textu. Například citace na straně 3 je pouze jedna, ačkoliv například řazení svobody vyznání do první generace práv těžko sama určila. Citace jsou nahodile odložené v textu. Bohužel je v textu přítomna i citace zprostředkovaná, viz citace č. 4.

Studentka pro potřeby práce zpracovala řadu zdrojů. Výčet zahrnuje 21 monografií, 10 odborných článků, internetové materiály jsou zastoupeny v počtu 24 odkazů. Použila i početnou řadu judikátů ÚS ČR a ESLP. Jsou zařazeny i cizojazyčné zdroje. Celkově hodnotím množství použité literatury zejména s ohledem na počet monografií jako velmi uspokojivé.

Obsahové hodnocení se věnuje způsobu naplnění práce textem. Zkoumá, zda je text logický, provázaný a přínosný. Zkoumá, zda nejde o prostě převzaté nebo popisné stati, které netvoří ucelený provázaný celek.

Autorka zahajuje práci vymezením pojmů a popisem mezinárodních dokumentů zakotvením v ČR. Zabývá se svobodou vyznání. Zkoumá vztah náboženství a víry a přesvědčení. Tady správně poznamenává, že stát je jen ochránce prostoru pro výkon. Naopak nerozlišuje nezadatelnost a nezcizitelnost základních práv. Správné je zařazení vyznání mezi práva absolutní, i když zdůvodnění není zcela ústavně konformní. Kategorické vyjádření, že účast na bohoslužbě, nošení symbolů, vyučování náboženství a úprava pokrmů na str. 4 lze omezovat správné není, neboť směšuje řadu právních situací.

Vyhodnocuje právní úpravu. Věnuje se Všeobecné deklaraci lidských práv, kde správně vyzdvihuje její vliv na další úpravy. Po části určené Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech, následuje Deklarace o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založených na náboženství a víře. Zpracovává Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod.

Následně se autorka přeorientuje k českému právnímu prostředí. Začíná Listinou, pokračuje zákonem o církvích. Zde lze vyzdvihnout poznámku zachycující povinnost státu nejen do absolutního práva

nezasahovat, ale i jej aktivně chránit, v tomto případě trestním právem. Další text je spíše rekapitulací tedy popisnou záležitostí. V textu týkajícího se zákona se autorka pokouší uchopit možnosti výkonu práva.

Část třetí se souhrnně nazývá práva garantovaná svobodou vyznání. Autorka hned v úvodu signalizuje potřebu zahrnout nálezy ÚS ČR a ESLP. Dílčí část je zaměřena na volbu a změnu vyznání, pokračuje proselytismem, kde se věnuje rozboru řeckého případu Minos Kokkinakis a Larissis vs. Řecko. Zde postrádám nějaký postoj autorky. Jde o zajímavé kauzy, z hlediska českého prostředí poměrně extrémní a přímo vybízejí k nějaké formě srovnání.

Dále autorka pokračuje veřejným hlášením se k náboženství, střetem svobody vyznání a svobody projevu. Autorka následně přistupuje k pojednání o svobodě projevu vyznání. I zde má několik možností k rozvinutí úvah, zejména na základě rozsudku ESLP ve věci Otto Preminger Institut, který se zcela zjevně dostává do rozporu s karikaturami proroka Mohammeda. Na konci autorka vyslovuje nesouhlas s rozhodnutím ve věci samé její argumentace je správná, ale na ostatní kauzy nereaguje.

Dílčí kapitola se zaměřuje na bohoslužby, bohoslužebná místa, porážku zvířat, obřady, projevy náboženství ve věznicích, náboženské symboly, tradiční symboly a nové symboly. Ta je opět bohatá na judikaturu, ale komentář autorky by mohl být hojnější.

Část čtvrtá se věnuje autonomii církve. Ta se dělí na část věnovanou registraci a restitucím. Poslední část pátá se zaměřuje na další aspekty svobody vyznání. Zkoumá vyučování a výhradu svědomí.

Z hlediska obsahového prokázala autorka zásadní schopnost shromáždit dostatečné množství pramenů, které zpracoval jednotným uceleným způsobem. Práce má tendenci k přirozené gradaci. Míra zastoupení jednotlivých dílčích témat je odpovídající a logika řazení je zjevná. Autorka se proto tématu věnovala s dostatečnou péčí. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány do přiměřených podrobností, a jsou informačně výtěžně. Jádru práce je věnována převážná většina textu. Zásadní je veliký rozsah použití judikatury. Výhradu mám k rozpracování části třetí, jak je shora uvedeno. Postavení svobody vyznání v Listině není rozebráno vyčerpávajícím způsobem.

Práci studentky celkově hodnotím jako vyhovující po stránce formální i materiální. Práce dokazuje, že studentka náležitě zvládla obor, znalosti dokáže použít tvořivým způsobem, je schopna za jednotným účelem vyhledat potřebné odborné materiály, se kterými je schopna náležitě odborně zacházet, takže splňuje předpoklady očekávané od studentky pátého ročníku.

Na základě shora uvedeného rozboru navrhuji hodnotit práci studentky s výhradou ústního projevu známkou výborně. U obhajoby by se měla studentka zaměřit na otázku, charakteru práva svobody vyznání z hlediska Listinou založených atributů a charakteru omezenosti práva u blasfemie.

V Sokolově dne 22.4.2015

JUDr. Milan Tomeš

